

Povestea Irinei Csik — un om adevărat!

In fabrică...

săptămîni a împlinit 39 de ani, ea așa cum Irina Csik este juca unor țărani săraci din Satul Mic, de undeva de pe lîngă Mureș, Consolini s-a născut și el în casa unor țărani de lîngă Verona.

★

Irina Csik a împlinit la 16 decembrie 30 de ani. Da, 30 de ani și în ziua aceea, intrînd în încăperea în care lucrează, a descoperit cu surprindere pe birou o minunată glastră cu flori. Alături un plic. L-a deschis cu vădită curiozitate și a putut afla că muncitorii, tehnicienii și funcționarii fabricii „Teșătoaria roșie” o felicită cu toată căldura. Oare să fi fost acesta primul semn de considerație de care se bucură ea, noua directoare a fabricii? Așa, aflați că maestra sportului Irina Csik, fosta secretară a organizației de partid a fabricii „Teba” din Arad, este astăzi directoarea unei importante întreprinderi din Lugoj. E un lucru cit se poate de normal, dar tocmai de aceea, sînd acum citeva zile în același birou, în care florile din glastre își păstrează încă prospețimea, am rugat-o pe Irina Csik să se întoarcă cu ani înapoi.

★

Satul Mic... În casa țăranelor sărace Francisc Csik se născuseră trei fete: Ileana, Rozalia și Irina. Apoi cînd Irina mai crescuse, a venit pe lume și Zoltan. Tocmai bine, pentru că Irina putea să aibă grijă de Zoltan și să-i ajute și mamei. Ba, gîdea și răgazuri să alerge la școală și să stea în bancă, atentă, alături de ceilalți copii. Intr-o zi, cînd a împlinit 12 ani, drumul ei n-a mai dus la școală. Alături de Ileana, Rozalia și Zoltan, Irina pășea plîngînd în urma unui sicriu. Mama Csik închisese ochii pentru totdeauna. Irina a căutat de lucru la moșia din Mocreș. Copilă, la 12 ani, lucra din greu, dar gîdea încă puteri pentru ca, tirziu în noapte, să mai cerceze caietele de școală.

„Am făcut 6 clase” — spune Irina.

După 1938 trăiește cei mai grei ani ai vieții sale. Trudește așa pînă în 1944 cînd odată cu eliberarea patriei noastre, descoperă o lume nouă. Devine membră a U.T.C. și începe să lucreze cu toată rîvna în producție. Tot din perioada aceasta, Irina Csik păstrează primele ei amintiri sportive. Ajunsese o bună gimnastă. În 1946, ea devine membră de partid și activitatea ei este și mai susținută. Tot în acest an, în preocupările ei, canotajul ia locul gimnasticii și, spre surprinderea generală, echipajul al cărui căpitan era Irina cucerește pentru prima oară titlul de campioană a țării la întrecerile de la Galați.

Dar secția de confecții a fabricii, în care lucrează, este desființată. Muncitoarele din această secție, „farmacia fabricii” — cum o denumește Irina, se hotărăsc cu greu să-și schimbe felul de muncă. Irina le convinge pe tovarășele ei de sport să treacă la țesătorie. Mai mult decît atât, ea se hotărăște să cunoască modul de fabri-

cație, așa că cere să fie trecută la secția de preparare. Pînă în 1948 trece prin toate secțiile fabricii, reușind să deprindă întreg procesul de producție. În această perioadă, se preocupă însă și pregătirea ei ca sportivă și chiar activitatea culturală din întreprinderea din care face parte. În 1951, Irina Csik este aleasă secretară a organizației de partid a fabricii „Teba” din Arad, unde duce o activitate deosebit de rodnică. Irina Csik înțelege că noua sa muncă nu va putea da roade dacă nu va continua să aprofundeze problemele producției. De aceea, insistă să i se dea posibilitatea să studieze, ceea ce se va întîmpla din octombrie 1954 și pînă în august 1955. Astăzi, Irina Csik este directoarea unei întreprinderi în care lucrează citeva sute de muncitoare și muncitori.

★

Acum două luni, sosind la Lugoj, Irina Csik se gîdea cu îngrijorare la noua ei muncă. Dorise mult să învețe, dar, la drept vorbind, nu se gîdise niciodată să ajungă în acest post. Inginerul șef al fabricii „Teșătoaria roșie” își amintește de emoția care o stăpînea pe noua directoare în clipa în care s-a așezat la birou la care lucrează acum.

O întîmplare însă, i-a redat Irinei stăpînirea de sine. A pornit prin secțiile fabricii. A intrat la țesătorie. Muncitoarele au ridicat capul privind-o cu multă curiozitate, chiar mirate. Mergea încet, cerceta fiecare război. Un fir rupt.

— Imi dai voie? spuse ea muncitoare, o femeie în vîrstă.

— Dar știi?
— Sigur, și eu sînt țesătoare.
— Atunci da, dar numai dacă te pricepi într-adevăr.

De atunci de cîteori vine în fabrică, și vine foarte des, stă chiar ore întregi printre războaie, vorbește, ascultă, ajută. În fabrică ea s-a preocupat de la început de curățenie, care lăsa de dorit, s-a ocupat de cîmîn și cantină și, bineînțeles, ține seamă în fiecare clipă de cuvintele pe care le poartă cu clar deasupra biroului ei: „În munca de conducere, datoria cea

In curînd vor veni și celelalte fete și vom începe antrenamentul...

nav și directoarea s-a ocupat ca el să fie internat în spital.

Irina Csik formează un număr de telefon:

— Bună dimineața, tovarășe! Să știi că ne răfuim. De ce n-ai prezentat planul de contractări de piese de schimb pe anul 1956?..

Pe birou se află mai multe volume. Răsfoiesc unul: „Metoda de calculare a necesarului de coloranți și produse chimice pentru fabricile de finisare din industria bumbacului”.

Pe margine, multe însemnări...

★

Intr-o zi, cînd a intrat la țesătorie, Maria Vușca care este și jucătoare de handbal, a întreat-o:

— Cum ai putut face față cu producția și cu sportul, tovarășă directoare? De cîte ori ai fost campioană?

— De șase ori, și am reușit să învin foarte bine munca cu activitatea sportivă.

Ștînd de vorbă cu Irina Csik am aflat că ea vrea să-și continue activitatea sportivă și la Lugoj. De curînd, a fost la București, interesîndu-se de felul în care va putea să procure ambarcațiuni, în special caiace și canoe. Cu acestea se va putea înjgheba o activitate susținută pe Timiș. Maestra sportului socotește că la Lugoj trebuie să se acorde o atenție deosebită elementului feminin, deoarece, în întreprinderile din această localitate, muncesc foarte multe femei.

★

Irina Csik mi-a vorbit de cărți și filme, despre colegile ei de sport, despre întrecerile la care a participat. Mi-a vorbit de amărăciunile vieții ei, dar și de marile ei bucurii și am înțeles ce a însemnat Partidul în viața acestei harnice femei.

Ștînd și ascultînd-o, mi-am dat

seama că pentru a ajunge undeva este astăzi, a trecut prin multe încercări. Încercări care, pe cei cu caractere puternice — așa cum este comunistă Irina Csik — îi călește și mai mult, îi face capabili să înfrunte greutăți și mai mari.

Pentru ea, fabrica din Lugoj a devenit un loc unde va trebui să înfrunte, fără îndoială, încă multe greutăți, dar ea socotește de parcă cum că acestea vor fi înlăturate.

— Ne trebuie o creșă.

Și așa cum privește prin curte, o și vezi alegînd locul unde se va înălța noua clădire.

Pășește pe drumul încă nepetruit.

— Și pe acesta îl vom face!

Trebuie să crezi, pentru că în suși drumul Irinei Csik este o dovadă a puterii ei de muncă.

— Trebuie să termin liceul, tovarășe de zori!

Cînd le va face pe toate, cum gîdește timp pentru ele — aceasta este, poate, singurul „secret” al Irinei Csik.

★

Ileana și Rozalia sînt țesătoare la Arad. Zoltan a studiat în Uniunea Sovietică și este inginer la Bala Mare, Irina este directoarea unei fabrici.

Imi mai pun o singură întrebare, gîndindu-mă mai ales că pentru un asemenea reportaj o pagină de ziar este insuficientă și că multe ar mai fi de scris despre ei: ce titlu ar alege Gianni Brera dacă ar trebui să scrie aceste rânduri? Și nu pot să nu mă gîndesc la cel pe care l-am mai pomenit: „Romanul lui Adolfo Consolini, omul simplu”.

Nu-i așa, Gianni Brera, sînt alți oameni pe la noi, o altă lume? La noi, pionierii li scriu Irinei Csik cu prilejul Anului Nou:

„Vă mulțumim pentru grija pe care o aveți pentru noi. Din partea dumneavoastră am primit un mare sprijin. Am auzit de succese obținute de întreprinderea pe care o conduceți. Vă dorim noi succese în muncă!”

TUDOR VORNICU

SPORTUL POPULAR

Nr. 2750

Pag. 3-4

